

Spēkā no 04.12.2004
Spēkā esošs

Publicēts: Vēstnesis, 03.12.2004, nr. 192
Publicēts: ZIŅOTĀJS, 24.02.2005, nr. 4

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

30.11.2004
Rīgā

Noteikumi nr. 991

Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība

Grozījumi: MK 15.05.2007. not. nr.327 (L.V., 18.maijs, nr.80;
Ziņotājs, 2007, nr.14)
MK 29.09.2009. not. nr.1116 (L.V., 2.okt., nr.157)
MK 09.02.2010. not. nr.129 (L.V., 12.febr., nr.25)

(prot. Nr.68 38.§)

Izdoti saskaņā ar
Veterinārmedicīnas likuma
26.panta pirmo daļu un
27.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. klasiskā cūku mēra uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumus mājās cūku novietnē (lauksaimniecības celtne vai teritorija, kurā pastāvīgi vai noteiktu laiku tiek audzētas vai pavairotas cūkas, vai norobežota teritorija, kurā audzē cūkas medījuma iegūšanai un kurā iespējams piemērot klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumus), kautuvē, transportlīdzeklī un meža cūku (cūkas, kuras netiek audzētas vai pavairotas novietnē) populācijā;

1.2. valsts pārvaldes iestāžu kompetenci, rīkojumu izziņošanas un izpildes kārtību;

1.3. kārtību, kādā tiek medītas meža cūkas.

2. Klasiskais cūku mēris (turpmāk – cūku mēris) ir epizootiska slimība, kura izraisa visu cūku sugas dzīvnieku saslimšanu.

3. Ja konstatē cūku mēra uzliesmojumu vai atsevišķu inficēšanās gadījumu, valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors par to informē Zemkopības ministriju. Zemkopības ministrija informē Krīzes vadības padomes priekšsēdētāju par sevišķi bīstamas infekcijas slimības (epizootijas) izplatību. Ja slimības uzliesmojums ir tuvu valsts robežai un karantīna aptver divu vai vairāku valstu teritorijas, Pārtikas un veterinārais dienests sadarbojas ar attiecīgās kaimiņvalsts kompetento iestādi infekcijas slimību uzraudzības jomā un vienojas par veicamajiem pasākumiem.

(MK 29.09.2009. noteikumu nr.1116 redakcijā)

4. Ar cūku mēri iespējami inficēta cūka ir jebkura cūka vai tās līķis, ja:

4.1. dzīves laikā klīniskās pazīmes vai pēcnāves patoloģiskie izmeklējumi norāda uz aizdomām par dzīvnieka inficēšanos ar cūku mēra vīrusu;

4.2. laboratoriskajos izmeklējumos, kas veikti valsts zinātniskajā institūtā "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts" vai citā Eiropas Savienības dalībvalsts laboratorijā, kurai piešķirts references laboratorijas statuss klasiskā cūku mēra diagnostikā (turpmāk – references laboratorija), saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto iegūtie rezultāti norāda uz aizdomām par dzīvnieka inficēšanos ar cūku mēra vīrusu.

(MK 15.05.2007. noteikumu nr.327 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 09.02.2010. noteikumiem nr.129)

5. Cūka uzskatāma par inficētu ar cūku mēri (cūku mēra gadījums), ja:

5.1. cūku sugas dzīvniekam dzīves laikā konstatētie slimības klīniskie simptomi norāda uz inficēšanos ar klasiskā cūku mēra ierosinātāju;

5.2. cūkas kautķermenim vai liķim pēcnāves patologanatomiskās izmeklēšanas laikā konstatēti audu bojājumi, kas raksturīgi saslimšanai ar klasisko cūku mēri;

5.3. saslimšana ar cūku mēri apstiprināta references laboratorijā saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 15.05.2007. noteikumiem nr.327)

6. Cūku mēra uzliesmojums uzskatāms par konstatētu, ja novietnē ir viens vai vairāki cūku mēra gadījumi.

7. Noteikumu uzraudzību un kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests):

7.1. sadarbībā ar Valsts meža dienestu, ja cūku mēris ir konstatēts vai ir aizdomas par saslimšanu ar cūku mēri meža cūku populācijā;

7.2. ja cūku mēris ir konstatēts vai ir aizdomas par mājas cūku un norobežotās teritorijās audzējamo cūku saslimšanu ar cūku mēri.

II. Valsts pārvaldes iestāžu kompetence

8. Lai nodrošinātu cūku mēra diagnostiku un diferenciāldiagnostiku, dienests izstrādā un apstiprina slimību diagnostikas rokasgrāmatu. Rokasgrāmatā nosaka:

8.1. minimālās prasības cūku mēra diagnostikas laboratorijai un paraugu transportēšanai (šajās prasībās nosaka minimālās prasības bioloģiskajai drošībai un kvalitātes standartiem);

8.2. procedūras, kas veicamas pēc klīniskās vai patologanatomiskās izmeklēšanas, lai noteiktu cūku mēra ierosinātāju, ja tāds ir, un rezultātu novērtēšanas kritērijus;

8.3. procedūras, kas veicamas pēc laboratoriskajai diagnostikai paredzētu paraugu ņemšanas no dzīvniekiem, kā arī seroloģisko vai virusoloģisko izmeklējumu paraugu ņemšanas metodes un rezultātu novērtēšanas kritērijus. Paraugu ņemšanas metodikas izstrādē ņem vērā apstākļus, kādos iespējams aptuveni noteikt cūku mēra ierosinātāja klātbūtnes ilgumu novietnē, – laikposmu no dzīvnieku inficēšanās dienas līdz diagnozes apstiprināšanai un attiecīga ziņojuma sniegšanai;

8.4. laboratorisko diagnostiku un metodes cūku mēra ierosinātāja noteikšanai, kā arī kritērijus rezultātu novērtēšanai:

8.4.1. diferenciāldiagnostikas testus, lai noteiktu cūku mēri un citus *Pesti* vīrusus;

8.4.2. testus, lai atšķirtu antivielas, kas izveidojušās pret vakcīnas vīrusu un savvaļas cūku mēra vīrusu;

8.4.3. kritērijus laboratorisko izmeklējumu novērtēšanai;

8.5. laboratorisko aprīkojumu cūku mēra vīrusa ģenētiskai tipizācijai.

9. Cūku sugas dzīvnieku patvaļīga vai ar dienestu nesaskaņota vakcinācija pret cūku mēri ir aizliegta. Cūku mēra vakcīnas ražo, uzglabā, patērē, izplata vai pārdod, kā arī darbības ar tām veic tikai dienesta uzraudzībā.

10. Lai efektīvi apkarotu cūku mēri, dienests izstrādā un apstiprina rīcības plānu. Rīcības plānā:

10.1. paredz darbības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu normatīvajos aktos par dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu savākšanu un iznīcināšanu, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu, dzīvnieku barības iegūšanu un izplatīšanu, tirdzniecības ar dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktiem un dzīvnieku barību noteiktās kārtības ievērošanu, kā arī ātru un efektīvu cūku mēra apkarošanu;

10.2. izstrādā darbības posmus, nosakot kārtību, kādā saņem kompensāciju Lauku atbalsta dienestā un finansējumu cūku mēra apkarošanas pasākumu pilnīgai izpildei;

10.3. izstrādā detalizētu pakļautības ķēdi, lai nodrošinātu ātru lēmumu pieņemšanas un īstenošanas procedūru. Pakļautības ķēdē iekļauj saikni starp dienestu, valsts pārvaldes iestādēm, kas iesaistītas ārkārtas situācijas radīto seku risināšanā, un Krīzes vadības padomi;

10.4. paredz pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu nepieciešamo resursu, tai skaitā finanšu resursu (Zemkopības ministrijai kārtējam gadam piešķirtie valsts budžeta līdzekļi, līdzekļi neparedzētiem gadījumiem, Eiropas Savienības budžeta līdzekļi slimības kontroles un apkarošanas pasākumos radušos zaudējumu atmaksai Eiropas Savienības dalībvalstīm) pieejamību ātrai un efektīvai cūku mēra apkarošanai, piemēram, nodrošinājums ar laboratorijas personālu, ekipējumu un infrastruktūru;

10.5. paredz izstrādāt instrukciju, kurā nosaka praktisko darbību īstenošanas kārtību visos cūku mēra apkarošanas posmos, kā arī mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinfekcijas kārtību atbilstoši šo noteikumu XI nodaļā minētajām prasībām;

10.6. ja nepieciešams, detalizēti izklāsta neatliekamās vakcinācijas plānu;

10.7. paredz cūku mēra apkarošanas pasākumos iesaistīto personu izglītošanu par cūku mēra klīniskajām pazīmēm, epizootoloģisko uzraudzību un kontroli un cūku mēra apkarošanu, kā arī vismaz divas reizes gadā – cūku mēra uzliesmojuma simulācijas reģionālā vai vietējā līmenī un komunikācijas procedūras mācības, lai kritiskā situācijā nodrošinātu informācijas apmaiņu starp apkarošanas pasākumos iesaistītajām personām, novietņu īpašniekiem un veterinārārstiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 15.05.2007. noteikumiem nr.327)

11. Lai sekmētu cūku mēra apkarošanu, dienests izveido ekspertu grupu un koordinē tās darbību. Ekspertu grupa palīdz dienestam veikt epizootoloģiskos pētījumus, noteikt paraugu ņemšanas kārtību laboratoriskajiem izmeklējumiem, organizē paraugu testēšanu un interpretē laboratorisko izmeklējumu rezultātus, kā arī iesaka cūku mēra apkarošanas pasākumus. Epizootoloģiskajos pētījumos iegūst šādu informāciju:

11.1. iespējamais cūku mēra ierosinātāja klātbūtnes ilgums ganāmpulkā, līdz rodas aizdomas par saslimšanu ar cūku mēri vai tiek saņemts attiecīgs ziņojums;

11.2. iespējamie cūku mēra izcelsmes avoti un iespējami inficēto novietņu daudzums, kuras varētu apdraudēt viens izcelsmes avots;

11.3. personu, transportlīdzekļu, cūku, to līķu, spermas, gaļas vai jebkura cita materiāla, kas varētu būt infekcijas pārnēsētājs, pārvietošanās ceļi uz iespējami inficēto novietni vai no tās;

11.4. cūku mēra ierosinātāja pārvešanas iespējas uz citu valstu teritoriju. Ja šādi draudi pastāv, dienests nekavējoties par to informē Eiropas Komisiju, infekcijas slimības apdraudēto valsti un Eiropas Savienības dalībvalstis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 15.05.2007. noteikumiem nr.327)

12. Atbildīgās institūcijas cūku mēra uzliesmojuma laikā vai atsevišķā inficēšanās gadījumā veic Valsts civilās aizsardzības plānā un pašvaldību civilās aizsardzības plānos paredzētos pasākumus.

(MK 29.09.2009. noteikumu nr.1116 redakcijā)

12.¹ Papildus šo noteikumu 12.punktā noteiktajam dienests cūku mēra uzliesmojuma laikā vai atsevišķā inficēšanās gadījumā:

12.¹ 1. sagatavo un nosūta informāciju, kā arī izdod rīkojumu par veicamajiem uzdevumiem veterinārajām, lauksaimniecības un tirdzniecības organizācijām, kā arī katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām institūcijām;

12.¹ 2. nosūta pieprasīto informāciju Eiropas Komisijai un citām Eiropas Savienības dalībvalstīm;

12.¹ 3. sadarbojas ar diagnostikas laboratorijām, plašsaziņas līdzekļiem un elektroniskajiem sabiedrības saziņas līdzekļiem, informējot par specifiskiem cūku mēra apkarošanas pasākumiem;

12.¹ 4. piedalās šo noteikumu 11.punktā minētās ekspertu grupas izveidē, kura sadarbībā ar dienestu veic

epizootoloģiskos pētījumus, interpretē laboratoriskos izmeklējumus, ņem paraugus laboratoriskai izmeklēšanai, kā arī iesaka cūku mēra apkarošanas pasākumu kopumu;

12.¹ 5. ja nepieciešams, organizē vakcinācijas kampaņu.

(MK 29.09.2009. noteikumu nr.1116 redakcijā)

13. 24 stundu laikā pēc cūku mēra diagnozes apstiprināšanas dienests saskaņā ar šo noteikumu 15. un 16.punktu sagatavo un elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm šādu informāciju:

13.1. novietnēs konstatētie cūku mēra uzliesmojumi;

13.2. transportlīdzekļos un kautuvēs konstatētie cūku mēra gadījumi;

13.3. primārie cūku mēra gadījumi meža cūku populācijā (slimības konstatēšana noteiktā meža cūku teritorijā, kurā iepriekš nav novērota saslimšana un netiek piemēroti apkarošanas pasākumi);

13.4. epizootoloģisko pētījumu rezultāti.

14. Dienests Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm sniedz informāciju par sekundāriem (visi cūku mēra gadījumi, kuri tiek konstatēti pēc pirmo reizi apstiprinātas cūku mēra diagnozes) cūku mēra gadījumiem karantīnas teritorijā meža cūku populācijā. Informācijā iekļauj ziņas par šo noteikumu X nodaļā minēto prasību izpildes gaitu un rezultātiem, epizootoloģisko pētījumu rezultātiem, slimības kontroles gaitu, kā arī sniedz karantīnas teritorijas ģeogrāfisko raksturojumu un norāda ziņas par slimības izplatību tajā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

15. Ja primārais cūku mēra uzliesmojums ir novietnē (slimības uzliesmojums, kas epizootoloģiski nav saistīts ar iepriekšējiem slimības uzliesmojumiem noteiktā teritorijā, vai slimība pirmo reizi tiek reģistrēta noteiktā teritorijā) vai primārais cūku mēra gadījums ir konstatēts meža cūku populācijā, transportlīdzeklī vai kautuvē, dienests saskaņā ar noteikto slimību izziņošanas kārtību 24 stundu laikā sagatavo un elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm šādas ziņas:

15.1. informācijas paziņošanas datums;

15.2. informācijas paziņošanas laiks;

15.3. norāde, ka cūku mēris konstatēts Latvijā;

15.4. slimības nosaukums;

15.5. slimības uzliesmojumu vai gadījumu skaits;

15.6. datums, kurā tika konstatētas aizdomas par dzīvnieku saslimšanu;

15.7. datums, kurā slimības diagnoze ir oficiāli apstiprināta;

15.8. slimības oficiālās apstiprināšanas laboratoriskā metode;

15.9. dzīvnieku suga, kurai tika apstiprināta saslimšana, transportlīdzekļa veids, kautuves nosaukums, novietnes nosaukums;

15.10. slimības konstatēšanas vietas ģeogrāfiskais izvietojums un adrese;

15.11. veiktie slimības kontroles pasākumi.

16. Ja primārais cūku mēra uzliesmojums ir novietnē vai primārais cūku mēra gadījums ir konstatēts transportlīdzeklī vai kautuvē, papildus šo noteikumu 15.punktā minētajai informācijai dienests sagatavo un elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm šādu informāciju:

16.1. uzņēmīgo dzīvnieku skaits slimības skartajā novietnē, kautuvē vai transportlīdzeklī;

16.2. beigto dzīvnieku skaits katrā kategorijā (norāda dzīvnieku skaitu, kuri ir nobeigušies novietnē, transportlīdzeklī vai kautuvē);

16.3. dzīvnieku skaits (pa kategorijām), kuriem ir konstatēta saslimšana, un mirstības pakāpe;

16.4. nogalināto dzīvnieku skaits slimības skartajā novietnē, transportlīdzeklī vai kautuvē;

16.5. pārstrādājamo dzīvnieku liķu skaits;

16.6. attālums līdz tuvākajai cūku novietnei;

16.7. inficēto vai beigto cūku izcelsmes novietnes lokalizācija, ja slimības uzliesmojums ir konstatēts kautuvē vai transportlīdzeklī.

17. Pēc sekundāra cūku mēra uzliesmojuma vai sekundāra cūku mēra gadījuma šo noteikumu 15. un 16.punktā minēto informāciju Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm dienests elektroniski nosūta katru nedēļu pirmajā darbdienā. Informācijā iekļauj ziņas par iepriekšējo nedēļu (līdz svētdienas pusnaktij).

18. Par jebkuru cūku mēra uzliesmojumu vai saslimšanas gadījumu novietnē, transportlīdzeklī vai kautuvē dienests sagatavo un elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm šādu informāciju:

18.1. datums, kad novietnē, transportlīdzeklī vai kautuvē esošās cūkas tika nogalinātas un pārstrādātas;

18.2. nogalināto cūku laboratorisko izmeklējumu rezultāti;

18.3. nogalināto un pārstrādāto, kā arī nokauto cūku skaits novietnē, uz kuru attiecināmi šo noteikumu 30.punktā minētie nosacījumi, un laikposms, kurā cūkas tika nokautas;

18.4. iespējamā infekcijas slimības izcelsmes vieta;

18.5. vīrusa ģenētiskās tipizācijas rezultāti, ja ir bijis primārs slimības uzliesmojums vai dzīvnieku saslimšana ir konstatēta kautuvē vai transportlīdzeklī;

18.6. ja cūkas nogalinātas kontaktnovietnēs vai novietnēs, kur ir aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri, papildus norāda:

18.6.1. cūku nogalināšanas datumu, nogalināto cūku skaitu (pa kategorijām) un novietni, kurā cūkas nogalinātas;

18.6.2. epizootoloģisko saikni starp slimības uzliesmojumu un katru kontaktnovietni vai citus aspektus, kas liecina par slimības izplatīšanos no slimības izcelsmes avota uz kontaktnovietnēm;

18.6.3. laboratorisko izmeklējumu rezultātus par novietnē esošajām cūkām un nogalinātajām cūkām. Ja cūkas kontaktnovietnēs netiek nogalinātas, norāda pamatotu iemeslu.

19. Primāra cūku mēra gadījuma apkarošanai meža cūku populācijā dienests 90 dienu laikā pēc tā konstatēšanas iesniedz Eiropas Komisijā rakstisku klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumu plānu. Plānā norāda karantīnas teritorijas novietnēs veicamos pasākumus, kā arī:

19.1. epizootoloģisko pētījumu rezultātus un kontroles rezultātus par šo noteikumu X nodaļā minētajiem pasākumiem, slimības izplatības apgabala raksturojumu un cūku mēra izplatību tajā;

19.2. karantīnas teritorijas raksturojumu, norādot:

19.2.1. epizootoloģisko pētījumu rezultātus;

19.2.2. meža cūku populācijas raksturojumu;

19.2.3. lielu dabisko šķēršļu esību meža cūku pārvietošanās ceļā;

19.3. apkarošanas pasākumos iesaistīto personu un institūciju sadarbību, sevišķu uzmanību pievēršot sadarbībai starp biologiem, medniekiem, mednieku organizācijām, Valsts meža dienestu un veterinārārstiem;

19.4. informācijas kampaņas pasākumus, lai palielinātu mednieku izpratni par slimības apkarošanu;

19.5. īpašus pasākumus, kurus īstenojot var noteikt meža cūku meta populāciju (jebkura meža cūku grupa vai populācija, kurai ir ierobežots kontakts ar citām cūkām vai cūku populācijām) skaitu un lokalizāciju ap karantīnas teritoriju;

19.6. aptuvenu meža cūku meta populāciju skaitu un lielumu ap karantīnas teritoriju;

19.7. īpašus pasākumus, kuri tiek veikti, lai noteiktu cūku mēra izplatības intensitāti meža cūku populācijā, norādot nošauto vai atrasto beigto meža cūku laboratorisko izmeklējumu rezultātus un epizootoloģisko pētījumu rezultātus;

19.8. pasākumus, kurus īstenojot iespējams samazināt cūku mēra izplatīšanos cūku pārvietošanās vai meta populāciju kontaktēšanās ceļā (šie pasākumi var tikt īstenoti, nenošaujot meža cūkas);

19.9. pasākumus, kurus īstenojot iespējams samazināt uzņēmīgo meža cūku populāciju (daļa no meža cūku populācijas, kurām nav izveidojusies imunitāte pret cūku mēri) un meža cūku mazuļu populāciju;

19.10. prasības medniekiem, lai samazinātu cūku mēra izplatīšanos;

19.11. nošauto meža cūku vai to liķu pārstrādes vai iznīcināšanas metodes, kuras īstenojot ievēro šādas prasības:

19.11.1. pārstrāde dienesta amatpersonas uzraudzībā;

19.11.2. dienesta pilnvarota veterinārārsta (turpmāk – pilnvarots veterinārārsts) veterinārās ekspertīzes

atzinums un laboratorisko izmeklējumu rezultāti, ņemot vērā, ka izmeklējumi tiek veikti saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību (meža cūku liķus vai nošauto meža cūku kautķermeņus, kuru laboratoriskie izmeklējumi par cūku mēra ierosinātāja klātbūtni ir pozitīvi, iznīcina kā augsta riska materiālu, bet nošauto meža cūku kautķermeņus, kuru laboratoriskie izmeklējumi par cūku mēra ierosinātāja klātbūtni ir negatīvi, atļauts izmantot pārtikas produktu ražošanai pēc termiskas apstrādes, kas garantē infekcijas slimības ierosinātāja iznīcināšanu. Šādus produktus aizliegts izvest ārpus Latvijas. Pārtikas produktu ražošanai neizmantojamas meža cūku kautķermeņa daļas iznīcina kā augsta riska materiālu);

19.12. epizootoloģisko pētījumu rezultātus par katru cūku mēra pozitīvo rezultātu. Informācijā iekļauj šādas ziņas:

19.12.1. tā ģeogrāfiskā rajona raksturojums, kurā tika nošauta vai atrasta beigta ar cūku mēri inficēta cūka;

19.12.2. inficētās cūkas atrašanas vai nošaušanas datums;

19.12.3. persona, kura nošāvusi vai atradusi inficētās cūkas liķi;

19.12.4. inficētās vai nošautās cūkas vecums un dzimums;

19.12.5. ja cūka tika nošauta, – slimības simptomi pirms nošaušanas;

19.12.6. ja cūka tika atrasta beigta, raksturo liķa stāvokli;

19.12.7. laboratorisko izmeklējumu rezultāti;

19.13. uzraudzības programmu un aizsardzības pasākumus, ko veic karantīnas teritorijas novietnēs, karantīnas teritorijas apkārtnē esošajās novietnēs, kā arī dzīvnieku pārvadāšanai izmantoto transportlīdzekļu kustības kontroles kārtību attiecīgajā teritorijā un ārpus tās. Norāda cūku, to spermas, embriju un olšūnu pārvietošanas aizliegumu ārpus attiecīgās teritorijas un cūku audzēšanas aizliegumu;

19.14. citus kritērijus, ko piemēro pasākumu ieviešanā;

19.15. par apkarošanas pasākumu uzraudzību, koordināciju un plāna ieviešanu atbildīgās institūcijas;

19.16. informācijas apmaiņas kārtību, kurā paredz regulāri nosūtīt šo noteikumu 12.6.apakšpunktā minētajai ekspertu grupai rezultātus un nodrošināt to apstrādi;

19.17. slimības kontroles pasākumus, kas veicami 12 mēnešu laikā pēc pēdējās oficiāli apstiprinātās slimības diagnozes noteikšanas karantīnas teritorijā (arī šo noteikumu 19.7., 19.11. un 19.12.apakšpunktā minētos pasākumus).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

20. Dienests ziņojumus par epizootoloģisko situāciju karantīnas teritorijā, kā arī cūku mēra apkarošanas plāna rezultātiem iesniedz Eiropas Komisijā un Eiropas Savienības dalībvalstīs ik pēc sešiem mēnešiem.

III. Pasākumi, kas veicami, ja ir aizdomas par mājas cūku saslimšanu ar cūku mēri

21. Dzīvnieku īpašnieks, turētājs, kautuves darbinieks, transportlīdzekļa vadītājs, praktizējošs veterinārārsts vai jebkura cita persona nekavējoties ziņo dienesta teritoriālajai struktūrvienībai, ja ir aizdomas par mājas cūku saslimšanu ar cūku mēri.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

22. Pēc attiecīga ziņojuma saņemšanas (kurā ir minētas aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri) dienesta amatpersona saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību nekavējoties veic izmeklēšanu, lai noteiktu cūku saslimšanas cēloni vai novērstu aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri.

23. Dienesta amatpersona vizīšu laikā novietnē pārbauda cūku identifikāciju un reģistrāciju. Novietnei un cūkām jābūt reģistrētām un identificētām normatīvajos aktos par dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu un dzīvnieku apzīmēšanu noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

24. Ja ir aizdomas par mājas cūku saslimšanu ar cūku mēri, novietni pakļauj uzraudzībai un dienesta amatpersona:

24.1. izveido cūku reģistru un uzskaita cūkas pa kategorijām – nobeigušās, inficētās, ir aizdomas par to saslimšanu, dzimušie sivēni. Vizītes laikā novietnē dienesta amatpersona pārbauda datu atbilstību reģistrā esošajām ziņām un veic nepieciešamos grozījumus reģistrā;

24.2. seko, lai visas novietnē esošās cūkas tiktu ierobežotas to turēšanas vietās vai izolētas citā novietnes daļā;

24.3. kontrolē, lai neviena cūka netiktu izvesta no novietnes vai ievesta tajā. Dienesta amatpersonai atļauts attiecināt šo prasību arī uz citām novietnē esošajām dzīvnieku sugām. Dienesta amatpersona ir arī tiesīga pieprasīt, lai tiktu veikti pasākumi kukaiņu un grauzēju iznīcināšanai;

24.4. seko, lai neviens dzīvnieka līķis netiktu izvests no novietnes bez dienesta amatpersonas rakstiskas atļaujas;

24.5. aizliedz no novietnes izvest gaļu, no cūkām iegūtus produktus, spermu, olšūnas, embrijus, dzīvnieku barību, darbarīkus, materiālus vai atkritumus, kas var būt slimības tālākas izplatības cēlonis. Minētos produktus un instrumentus atļauts izvest pēc dienesta amatpersonas rakstiskas atļaujas saņemšanas;

24.6. nodrošina, lai personu un transportlīdzekļu pārvietošanās uz novietni vai no tās notiktu saskaņā ar dienesta amatpersonas rakstiskām atļaujām;

24.7. kopīgi ar novietnes īpašnieku nodrošina, lai pie novietnes ieejām un izejām tiktu izlikti ar piemērotu dezinfekcijas šķīdumu piesūcināti dezinfekcijas paklāji. Jebkura persona, kas ienāk novietnes telpās vai iziet no tām, veic atbilstošus higiēnas pasākumus (mazgā un dezinficē rokas, dezinficē apavus un veic citas procedūras, ko noteikusi dienesta amatpersona), lai samazinātu cūku mēra ierosinātāja izplatīšanās iespējas;

24.8. organizē to transportlīdzekļu dezinfekciju, kuri iebrauc novietnes teritorijā vai izbrauc no tās;

24.9. saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu piedalās epizootoloģisko pētījumu veikšanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

25. Ja ir aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri, ņemot vērā epizootoloģisko situāciju, kā arī to, ka cūku novietne atrodas teritorijā, kurā ir liels cūku blīvums, ar cūku mēri iespējami inficētajā novietnē atļauts:

25.1. piemērot pasākumus, kas noteikti tām novietnēm, kurās ir oficiāli apstiprināta slimības diagnoze. Ja epizootoloģiskā situācija ir labvēlīga, dienests var noteikt, ka attiecīgie pasākumi veicami tikai tajās novietnēs vai novietnes daļās, kurās ir iespējami inficētas cūkas, vai novietne ir piesārņota ar infekcijas slimības ierosinātāju, nodrošinot, ka šie dzīvnieki tiek turēti, baroti un kopti atsevišķi no pārējiem dzīvniekiem;

25.2. ap iespējamo infekcijas izcelsmes vietu noteikt pagaidu kontroles teritoriju, kurā esošajās novietnēs atkarībā no epizootoloģiskās situācijas piemēro visus šo noteikumu 22., 23. un 24.punktā minētos pasākumus vai daļu no tiem.

26. Slimības diagnostikas oficiālai apstiprināšanai dienesta amatpersona, ņemot vērā slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktās prasības, nodrošina paraugu ņemšanu un to nosūtīšanu uz laboratoriju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

27. Šo noteikumu 24.punktā noteiktās prasības, kas attiecināmas uz novietnēm un ap tām esošajām teritorijām, ir spēkā, līdz saslimšana ar cūku mēri tiek atzīta par neesošu.

IV. Pasākumi, kas veicami, ja ir konstatēta mājas cūku saslimšana ar cūku mēri

28. Novietnē, kurā ir konstatēta mājas cūku saslimšana ar cūku mēri, papildus šo noteikumu 24.punktā minētajiem pasākumiem dienesta amatpersona:

28.1. seko, lai visas cūkas tiktu nekavējoties nogalinātas. Cūkas nogalina vai tās transportē uz nogalināšanas vietu tā, lai samazinātu slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;

28.2. saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām nodrošina paraugu ņemšanu cūku nogalināšanas vietā, kā arī noskaidro iespējamo slimības ierosinātāja uzturēšanās laiku novietnē līdz brīdim, kad paziņo par aizdomām par cūku saslimšanu;

28.3. kontrolē un uzrauga, lai cūku līķi, arī nogalinātās cūkas, tiktu pārstrādātas kā augsta riska materiāls, novēršot slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;

28.4. kontrolē un uzrauga, lai cūkgaļa, kas iegūta laikposmā no iespējamā slimības ierosinātāja iekļūšanas novietnē līdz ierobežojumu noteikšanai, tiek pārstrādāta kā augsta riska materiāls, novēršot slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;

28.5. kontrolē un uzrauga, lai cūku sperma, olšūnas vai embriji, kuri iegūti laikposmā no iespējamā slimības ierosinātāja iekļūšanas novietnē līdz ierobežojumu noteikšanai, tiek iznīcināti tā, lai novērstu slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;

28.6. kontrolē, lai visas substances, dzīvnieku barība un atkritumi, kas ir piesārņoti ar slimības ierosinātāju, tiktu pārstrādāti kā augsta riska materiāls, bet vienreizējās lietošanas materiāli tiktu iznīcināti. Šīs procedūras atļauts veikt saskaņā ar pilnvarota veterinārārsta norādījumiem;

28.7. kontrolē, lai pēc cūku iznīcināšanas un līķu izvākšanas novietnes telpas, transportlīdzekļi, kuri izmantoti cūku, atkritumu un produktu pārvadāšanai, kā arī ekipējums tiktu mazgāts un dezinficēts, bet pakaiši, mēsli un virca dezinficēta;

28.8. nodrošina, lai cūku mēra primāra uzliesmojuma gadījumā paraugi laboratoriskajai izmeklēšanai tiktu ņemti un nosūtīti vīrusa ģenētiskai tipizācijai saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām;

28.9. iesaistās epizootoloģisko pētījumu veikšanā saskaņā ar šo noteikumu 11.punktā minētajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

29. Ja references laboratorijā tiek oficiāli apstiprināta saslimšana ar cūku mēri zooloģiskajos dārzos, savvaļas dzīvnieku parkos vai norobežotās teritorijās, kur cūku sugas dzīvnieki tiek turēti zinātniskiem mērķiem vai paredzēti sugas saglabāšanai vai retu sugu pavairošanai, slimības apkarošanas laikā dienests attiecībā uz minētajiem dzīvniekiem var nepiemērot šo noteikumu 28.1. un 28.5.apakšpunktā noteiktās prasības. Dienests par to paziņo Eiropas Komisijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 15.05.2007. noteikumiem nr.327)

30. Novietnēs, kurās ir divas vai vairākas atsevišķas ražošanas vienības, bet visā kompleksā veic pilnīgu cūku nobarošanu, dienests var noteikt izņēmumu attiecībā uz visu cūku tūlītēju nogalināšanu, ja atsevišķā ražošanas vienībā ir veselas cūkas un novietnes struktūra, izmēri, distance starp atsevišķām ražošanas vienībām un veicamās darbības tajās nodrošina veselo cūku kopšanu, turēšanu un barošanu atsevišķi, kā arī kavē slimības ierosinātāja nonākšanu no vienas ražošanas vienības citā.

31. Šo noteikumu 30.punktā minētās prasības izpildei dienests katrā atsevišķā gadījumā izstrādā attiecīgo novietņu uzraudzības un slimības apkarošanas plānu. Par noteiktajiem pasākumiem dienests informē Eiropas Komisiju.

V. Pasākumi kontaktnovietnēs

32. Novietne tiek uzskatīta par kontaktnovietni, ja dienesta amatpersona, pamatojoties uz epizootoloģisko pētījumu rezultātiem, uzskata, ka cūku mēra ierosinātājs uz attiecīgo novietni tiek pārņests no novietnēm, kurās ir cūkas ar apstiprinātu cūku mēra diagnozi vai ir aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri un no kurām slimības ierosinātājs var tikt pārņests.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

33. Kontaktnovietnēs piemēro šo noteikumu III nodaļā noteiktās prasības, līdz saslimšana ar cūku mēri tiek atzīta par neesošu.

34. Ja epizootoloģiskā situācija ir nelabvēlīga un slimība draud izplatīties, kontaktnovietnēs var piemērot šo noteikumu 28.punktā minētos pasākumus. Lēmumu par cūkas nogalināšanu vai nenogalināšanu pieņem, ņemot vērā kritērijus, kas nosaka cūku nogalināšanu kontaktnovietnēs (1.pielikums).

35. Slimības diagnozes noskaidrošanai saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām ņem paraugus un nosūta uz laboratoriju. Paraugu ņemšanu un izmeklēšanu pārtrauc tikai tādā gadījumā, ja saslimšana ar cūku mēri tiek atzīta par neesošu.

VI. Aizsardzības un uzraudzības zonas noteikšana

36. Ja novietnē ir konstatētas ar cūku mēri inficētas cūkas, kurām diagnoze ir apstiprināta references laboratorijā, valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors ap infekcijas skarto novietni nosaka aizsardzības un uzraudzības zonu (karantīnu). Aizsardzības zonas rādiuss nav mazāks par trim kilometriem, un uzraudzības zonas rādiuss nav mazāks par 10 kilometriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

37. Nosakot aizsardzības un uzraudzības zonu, ņem vērā šādus apstākļus:

37.1. epizootoloģisko pētījumu rezultātus;

37.2. novietnes ģeogrāfisko izvietojumu, dabiskos un mākslīgos šķēršļus zonā;

37.3. infekcijas slimības skartās novietnes lokalizāciju un tās tuvumā esošās novietnes;

37.4. dzīvnieku kustības un tirdzniecības veidu, kā arī kautuvju izvietojumu un iespēju pārstrādāt dzīvnieku liķus un citus piesārņotus materiālus;

37.5. telpu un personāla nodrošinājuma iespējas, lai kontrolētu cūku vai to liķu pārvietošanu zonā.

38. Pēc ārkārtējas situācijas izziņošanas valstī dienests veic visus nepieciešamos pasākumus, kā arī izmanto labi redzamas izkārtnes, brīdinājuma zīmes un plašsaziņas līdzekļus, lai informētu aizsardzības un uzraudzības zonā dzīvojošos cilvēkus par ārkārtēju situāciju valstī un veicamajiem pasākumiem aizsardzības un uzraudzības zonā.

39. Ja aizsardzības vai uzraudzības zonas robežas atrodas citas valsts teritorijā, dienests sadarbojas ar attiecīgās valsts kompetento iestādi robežu noteikšanā.

VII. Pasākumi aizsardzības zonā

40. Aizsardzības zonā:

40.1. nekavējoties uzskaita visas novietnes. Pilnvarots veterinārārsts ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc aizsardzības zonas noteikšanas apmeklē attiecīgās novietnes. Vizītes laikā pilnvarotais veterinārārsts veic dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu, veselības kontroli, identifikācijas un cūku reģistrācijas pārbaudi;

40.2. cūku kustība un pārvietošana ar transportlīdzekļiem pa ceļiem ir aizliegta, izņemot cūku pārvietošanu:

40.2.1. saimniecības robežās;

40.2.2. tranzītā pa autoceļiem vai dzelzceļu bez transportlīdzekļa apstāšanās un kravas izlādēšanas;

40.2.3. no ārpus aizsardzības zonas esošas novietnes uz aizsardzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;

40.3. transportlīdzekļus, ekipējumu, kuru izmanto cūku vai citu lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku pārvadāšanai, piesārņotus materiālus (dzīvnieku liķus, barību, mēslus, vircu, pakaišus) dezinficē un pēc piesārņošanas nekavējoties apstrādā. Neviena transportlīdzekļa, kuru izmanto cūku pārvadāšanai, nedrīkst izbraukt no zonas, ja nav saņemta dienesta amatpersona atļauja, ja tas nav mazgāts un dezinficēts un ja pilnvarots veterinārārsts nav veicis tā apskati;

40.4. bez dienesta amatpersonas izsniegtas atļaujas aizliegts pārvietot mājdzīvniekus uz novietnes teritoriju vai no tās;

40.5. par visiem beigtajiem vai inficētajiem dzīvniekiem īpašnieks ziņo dienesta teritoriālajai struktūrvienībai vai pilnvarotajam veterinārārstam. Pēc ziņojuma saņemšanas dienesta amatpersona veic procedūras, kas noteiktas slimību diagnostikas rokasgrāmatā;

40.6. cūkas no aizsardzības zonā esošas novietnes nav atļauts pārvietot vismaz 30 dienas pēc infekcijas slimības skartās novietnes mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas. Pēc noteiktā laikposma, ievērojot šo noteikumu 41., 42., 43. un 44.punktā minētās prasības, dienesta amatpersona var atļaut pārvietot cūkas:

40.6.1. tūlītējai nokaušanai uz dienesta noteiktu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu kautuvi;

40.6.2. uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu vai citu piemērotu vietu, kur cūkas tiek nekavējoties nokautas un to liķi pārstrādāti dienesta uzraudzībā;

40.6.3. uz citu aizsardzības zonā esošu vietu. Par šādu pārvietošanu dienests nekavējoties informē Eiropas Komisiju un Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteju;

40.7. nav atļauts izvest no novietnes cūku spermu, olšūnas un embrijus;

40.8. jebkura persona, kura ienāk novietnē vai iznāk no tās, veic atbilstošus higiēnas pasākumus (mazgā un dezinficē rokas, dezinficē apavus un veic citas procedūras, kuras noteikusi dienesta amatpersona), lai samazinātu cūku mēra ierosinātāja izplatīšanos;

40.9. aizliegts rīkot dzīvnieku izstādes un skates vai pārdot tos, kā arī veikt jebkādu dzīvnieku īpašnieka maiņu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

41. Pilnvarots veterinārārsts pirms cūku pārvietošanas:

41.1. novietnē veic visu dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu un veselības kontroli, sevišķu uzmanību pievēršot izvedamajiem dzīvniekiem, kuriem papildus veic temperatūras kontroli, identifikācijas un reģistrācijas pārbaudi;

41.2. pārliecinās, ka cūkas nav inficētas ar cūku mēri;

41.3. organizē cūku iekraušanu transportlīdzeklī un tā aizzīmogošanu.

42. Transportlīdzekļus un ekipējumu, kuru izmanto cūku pārvietošanai, pēc izmantošanas nekavējoties mazgā un dezinficē.

43. Ja pārvietojamās cūkas nokauj vai nogalina, dienesta amatpersonas saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām ņem paraugus laboratoriskai pārbaudei, lai pārliecinātos par infekcijas slimības neesību novietnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

44. Ja pārvietojamās cūkas ved uz kautuvi, dienesta amatpersona, kuras uzraudzībā ir novietne, par cūku kravas nosūtīšanu informē dienesta amatpersonu, kuras uzraudzībā ir kautuve. Par kautuves uzraudzību atbildīgā dienesta amatpersona:

44.1. ziņo par cūku kravas saņemšanu dienesta amatpersonai, kura ir nosūtījusi cūku kravu;

44.2. kontrolē, lai atvestās cūkas tiktu turētas un nokautas atsevišķi no pārējām;

44.3. sevišķu uzmanību pievērš dzīvnieku pirmskaušanas un pēckaušanas apskates rezultātiem un informē dienesta teritoriālo struktūrvienību, kuras uzraudzībā esošajā teritorijā atrodas kautuve un novietne, ja ir aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri;

44.4. kontrolē no šīm cūkām iegūtās svaigās gaļas apstrādi (apstrādes process noris atsevišķi, garantējot infekcijas slimības ierosinātāja iznīcināšanu) vai normatīvajos aktos par gaļas un gaļas produktu marķēšanu noteiktajā kārtībā marķē iegūto gaļu ar īpašu marķējumu. Šīs darbības atļauts veikt dienesta noteiktajos uzņēmumos. Pirms produktu pārvietošanas transportlīdzekļu kravas nodalījumu aizzīmogo.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

45. Ja šo noteikumu 40.punktā noteiktie ierobežojumi aizsardzības zonā ilgst vairāk par 30 dienām (citur novērotu slimības uzliesmojumu dēļ vai ar cūku labturību vai citu ar dzīvnieku turēšanu saistītu sarežģītību dēļ), dienesta amatpersona, ievērojot šo noteikumu 41., 42., 43. un 44.punktā minētās prasības un saskaņojot darbības ar īpašnieku, atļauj pārvietot cūkas no novietnes:

45.1. uz dienesta noteiktu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;

45.2. uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu vai citu piemērotu vietu, kur cūkas nekavējoties nogalina un to liķus pārstrādā dienesta uzraudzībā;

45.3. uz citu aizsardzības zonā esošu novietni citiem mērķiem. Par šādu pārvietošanu dienests nekavējoties informē Eiropas Komisiju un Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

46. Pasākumus aizsardzības zonā neatceļ:

46.1. inficētās novietnes mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas laikā;

46.2. laikposmā, kad veic aizsardzības zonas novietnēs esošo cūku klīniskos un laboratoriskos izmeklējumus saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām. Laboratoriskos izmeklējumus uzsāk 30 dienas pēc inficētās novietnes mazgāšanas un dezinfekcijas.

VIII. Pasākumi uzraudzības zonā

47. Uzraudzības zonā:

47.1. nekavējoties uzskaita visas cūku novietnes;

47.2. cūku kustība un pārvietošana ar transportlīdzekļiem pa ceļiem ir aizliegta, izņemot cūku pārvietošanu:

47.2.1. saimniecības robežās;

47.2.2. tranzītā pa autoceļiem vai dzelzceļu bez transportlīdzekļa apstāšanās un kravas izlādēšanas;

47.2.3. no ārpus uzraudzības zonas esošas novietnes uz uzraudzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;

47.3. transportlīdzekļus, ekipējumu, kuru izmanto cūku vai citu lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku pārvadāšanai, piesārņotos materiālus (dzīvnieku liķus, barību, mēslus, vircu, pakaišus) dezinficē, kā arī, ja nepieciešams, veic to dezinfekciju un pēc piesārņošanas nekavējoties apstrādā saskaņā ar pilnvarota veterinārārsta norādījumiem. Neviena transportlīdzekļa, kuru izmanto cūku pārvadāšanai, nedrīkst izbraukt no zonas, ja tas nav mazgāts un dezinficēts un ja pilnvarots veterinārārsts nav veicis tā apskati;

47.4. septiņu dienu laikā pēc zonas noteikšanas nevienam mājdzīvniekam nedrīkst pārvietot no novietnes teritorijas vai uz to bez dienesta amatpersonu rakstiskas atļaujas;

47.5. par visiem beigtajiem vai inficētajiem dzīvniekiem īpašnieks ziņo dienesta teritoriālajai struktūrvienībai vai pilnvarotajam veterinārārstam. Pēc ziņojuma saņemšanas dienesta amatpersona veic procedūras, kas noteiktas slimību diagnostikas rokasgrāmatā;

47.6. cūkas nav atļauts pārvietot no uzraudzības zonā esošas novietnes vismaz 21 dienu pēc infekcijas slimības skartās novietnes mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinfekcijas. Pēc noteiktā laikposma, ievērojot šo noteikumu 48., 49., 50. un 51. punktā minētās prasības, dienesta amatpersona var atļaut pārvietot cūkas:

47.6.1. uz dienesta noteiktu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;

47.6.2. uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu vai citu piemērotu vietu, kur cūkas nekavējoties nogalina un to liķus pārstrādā dienesta uzraudzībā;

47.6.3. uz citu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu vietu. Par šādu pārvietošanu dienests nekavējoties informē Eiropas Komisiju un Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteju;

47.7. nav atļauts izvest no novietnes cūku spermu, olšūnas un embrijus;

47.8. jebkura persona, kura ienāk novietnē vai iznāk no tās, veic atbilstošus higiēnas pasākumus (mazgā un dezinficē rokas, dezinficē apavus un veic citas procedūras, kuras noteikusi dienesta amatpersona), lai samazinātu cūku mēra ierosinātāja izplatīšanās iespējas;

47.9. aizliegts rīkot dzīvnieku izstādes un skates vai pārdot tos, kā arī veikt jebkādu dzīvnieku īpašnieka maiņu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

48. Pilnvarots veterinārārsts pirms cūku pārvietošanas:

48.1. novietnē veic visu dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu un veselības kontroli, sevišķu uzmanību pievēršot izvedamajām cūkām, kurām papildus veic temperatūras kontroli un identifikācijas pārbaudi;

48.2. pārliecinās, ka cūkas nav inficētas ar cūku mēri;

48.3. organizē cūku iekraušanu transportlīdzeklī un tā aizzīmogošanu.

49. Transportlīdzekļus un ekipējumu, kuru izmanto cūku pārvietošanai, pēc izmantošanas nekavējoties mazgā un dezinficē.

50. Ja pārvietojamās cūkas nokauj vai nogalina, dienesta amatpersona saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām ņem paraugus laboratoriskai pārbaudei, lai pārliecinātos par infekcijas slimības neesību novietnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

51. Ja pārvietojamās cūkas ved uz kautuvi, dienesta amatpersona, kuras uzraudzībā ir novietne, par cūku kravas nosūtīšanu informē dienesta amatpersonu, kuras uzraudzībā ir kautuve. Par kautuves uzraudzību atbildīgā dienesta amatpersona:

51.1. ziņo par cūku kravas saņemšanu dienesta amatpersonai, kura ir nosūtījusi cūku kravu;

51.2. kontrolē, lai atvestās cūkas tiktu turētas un nokautas atsevišķi no pārējām;

51.3. sevišķu uzmanību pievērš cūku pirmskaušanas un pēckaušanas apskates rezultātiem un informē dienesta

teritoriālo struktūrvienību, ja ir aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri;

51.4. kontrolē no šīm cūkām iegūto svaigās gaļas apstrādi (apstrādes process noris atsevišķi, garantējot infekcijas slimības ierosinātāja iznīcināšanu) vai normatīvajos aktos par gaļas un gaļas produktu marķēšanu noteiktajā kārtībā marķē iegūto gaļu ar īpašu marķējumu. Šīs darbības atļauts veikt dienesta noteiktajos uzņēmumos. Pirms produktu pārvietošanas transportlīdzekļu kravas nodalījumu aizzīmogo.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

52. Ja šo noteikumu 47.punktā noteiktie ierobežojumi uzraudzības zonā ilgst vairāk par 30 dienām (citur novēroto infekcijas slimības uzliesmojumu dēļ un ar cūku labturību vai citu ar dzīvnieku turēšanu saistītu sarežģītību dēļ), dienesta amatpersona, ievērojot šo noteikumu 48., 49., 50. un 51.punktā minētās prasības un saskaņojot darbības ar īpašnieku, atļauj pārvietot cūkas no novietnes:

52.1. uz dienesta noteiktu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;

52.2. uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu vai citu piemērotu vietu, kur cūkas nekavējoties nogalina un to liķus pārstrādā dienesta uzraudzībā;

52.3. uz citu aizsardzības vai uzraudzības zonā esošu novietni. Par šādu pārvietošanu dienests nekavējoties informē Eiropas Komisiju un Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

53. Pasākumus uzraudzības zonā neatceļ:

53.1. inficētās novietnes mazgāšanas un dezinfekcijas laikā;

53.2. laikposmā, kad veic uzraudzības zonas novietnēs esošo cūku klīniskos un laboratoriskos izmeklējumus saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām. Laboratoriskos izmeklējumus uzsāk ne agrāk kā 20 dienas pēc inficētās novietnes mazgāšanas un dezinfekcijas.

54. Cūku mēra skartajā novietnē pēc cūku iznīcināšanas ganāmpulku atjauno:

54.1. ne agrāk kā pēc 30 dienām kopš novietnes pēdējās mazgāšanas un dezinfekcijas;

54.2. izmantojot vienu no šo noteikumu 55. vai 56.punktā minētajiem ganāmpulka atjaunošanas veidiem un ņemot vērā atbilstošo saimniekošanas sistēmu.

55. Cūku ganāmpulka atjaunošanai brīvdabas novietnēs ievēro šādus nosacījumus:

55.1. ganāmpulka atjaunošanu sāk, ievietojot nelielu skaitu dzīvnieku (izmēģinājuma dzīvnieki), kam ir veikti laboratoriskie izmeklējumi un nav atklātas antivielas pret cūku mēra ierosinātāju vai kas ir atvesti no novietnēm, kurās nav noteikti ar cūku mēri saistīti ierobežojumi;

55.2. izmēģinājuma dzīvnieki novietnē tiek ievesti un izvietoti saskaņā ar dienesta amatpersonas norādījumiem;

55.3. ne agrāk kā 40 dienas pēc ievietošanas izmēģinājuma dzīvniekiem veic laboratoriskos izmeklējumus saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām;

55.4. nevienam izmēģinājuma dzīvniekam nedrīkst izvest no novietnes, kamēr nav iegūti negatīvi laboratoriski izmeklējumi;

55.5. pēc negatīvu laboratorisku izmeklējumu iegūšanas izmēģinājuma dzīvniekiem ir atļauta pārējo dzīvnieku ievietošana novietnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

56. Cūku ganāmpulka atjaunošanai citās novietnēs izmanto šo noteikumu 55.punktā minēto ganāmpulka atjaunošanas veidu vai novietnē ievieto visus ganāmpulka atjaunošanai paredzētos dzīvniekus, kā arī nodrošina, lai:

56.1. visus ganāmpulka atjaunošanai paredzētos dzīvniekus atvestu 20 dienu laikā un tie būtu iegūti novietnēs, kurām nav noteikti ar cūku mēri saistīti ierobežojumi;

56.2. atvestie dzīvnieki ne agrāk kā pēc 40 dienām kopš pēdējā dzīvnieka atvešanas ir laboratoriski izmeklēti saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām;

56.3. nevienam novietnē ievietoto dzīvniekam neizved no novietnes, kamēr nav iegūti negatīvi laboratoriski izmeklējumi.

IX. Pasākumi, kas veicami, ja ir cūku saslimšanas gadījumi vai aizdomas par cūku saslimšanu ar cūku mēri kautuvēs un transportlīdzekļos

57. Ja ir aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar cūku mēri kautuvē vai transportēšanas laikā, dienesta amatpersona saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām veic izmeklēšanu diagnozes noskaidrošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

58. Ja diagnoze par cūku inficēšanos ar cūku mēri ir oficiāli apstiprināta references laboratorijā:

58.1. visus kautuvē un transportlīdzeklī esošos pret slimību uzņēmīgos dzīvniekus nekavējoties nogalina dienesta amatpersonas uzraudzībā;

58.2. pret infekcijas slimību uzņēmīgo dzīvnieku liķus, kautproduktus un atkritumus, kas ir inficēti ar slimības ierosinātāju, dienesta amatpersonas uzraudzībā pārstrādā kā augsta riska materiālu;

58.3. pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā veic ēku, instrumentu, aprīkojuma un transportlīdzekļu mazgāšanu un dezinfekciju;

58.4. saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu veic epizootoloģiskos pētījumus;

58.5. cūku mēra ierosinātāja izolātu pakļauj ģenētiskai tipizācijai;

58.6. inficēto dzīvnieku vai piesārņoto produktu izcelsmes novietnēs un kontaktnovietnēs veic šo noteikumu V nodaļā minētos pasākumus. Atļauts nekavējoties nokaut visus dzīvniekus inficēto dzīvnieku izcelsmes novietnē;

58.7. nevienam dzīvnieku cūku mēra skartajā teritorijā nedrīkst ievietot agrāk par 24 stundām pēc mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumu veikšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

X. Pasākumi, kas veicami meža cūku populācijā, ja ir aizdomas par saslimšanu vai ir konstatēta saslimšana ar cūku mēri, kā arī meža cūku medīšanas kārtība

59. Ja ir aizdomas par meža cūku saslimšanu ar cūku mēri, praktizējošs veterinārārsts vai mednieks paziņo par to dienestam, bet dienests informē mājdzīvnieku īpašniekus un mednieku grupu vadītājus, kā arī organizē visu beigto, arī nošauto, dzīvnieku laboratorisko izmeklēšanu.

60. Ja ir aizdomas par meža cūku saslimšanu ar cūku mēri, dienesta amatpersona veic pasākumu kopumu, lai noteiktu diagnozi. Dienesta amatpersona informē par veicamajiem pasākumiem mājas cūku īpašniekus un medniekus, kā arī nodrošina, lai visas nošautās vai atrastās beigtās meža cūkas tiktu laboratoriski izmeklētas saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

61. Pēc oficiāli apstiprinātas slimības diagnozes par meža cūku saslimšanu ar cūku mēri rīkojas saskaņā ar šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām. Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors, ievērojot dzīvnieku migrāciju, klimatiskos un ģeogrāfiskos apstākļus, kā arī cūku mēra izplatīšanās iespējamību un risku, nosaka karantīnu vietā, kur tika atrasts slimais dzīvnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 15.05.2007. noteikumiem nr.327 un MK 29.09.2009. noteikumiem nr.1116)

62. Dienests organizē šo noteikumu 12.6.apakšpunktā minētās ekspertu grupas izveidošanu. Ekspertu grupas sastāvā iekļauj veterinārārstus, biologus, medniekus un epizootologus. Ekspertu grupa asistē dienestam, veicot šādus darbus:

62.1. studē epizootoloģisko situāciju un nosaka karantīnas teritoriju, ņemot vērā epizootoloģisko izmeklējumu rezultātus, slimības izplatības intensitāti teritorijā, meža cūku populāciju karantīnas teritorijā, kā arī lielus dabiskos vai mākslīgos šķēršļus meža cūku pārvietošanās ceļā;

62.2. nosaka karantīnas teritorijā veicamos pasākumus. Šie pasākumi tiek attiecināti uz medīšanas un meža cūku barošanas aizliegumu;

62.3. piedalās klasiskā cūku mēra apkarošanas plāna izstrādē;

62.4. veic pārbaudes, lai kontrolētu cūku mēra apkarošanas pasākumu izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

63. Dienests karantīnas teritorijā visas cūku novietnes pakļauj uzraudzībai, nodrošinot šādu pasākumu izpildi:

63.1. izveido reģistru, uzskaitot visu grupu dzīvniekus. Reģistru glabā dzīvnieku īpašnieks, bet izmaiņas veic dienesta amatpersona novietņu apsekošanas laikā;

63.2. visus dzīvniekus atļauts turēt tikai to atrašanās vietās vai izolēt citā, meža cūkām nepieejamā, vietā. Novietnē nodrošina apstākļus, lai ierobežotu meža cūku piekļūšanu materiāliem vai priekšmetiem, kuri var nonākt saskarē ar mājas cūkām;

63.3. nevienu cūku nav atļauts ievest novietnē vai izvest no tās bez dienesta amatpersonas atļaujas;

63.4. pie ieejām un izejām novietnē izvieto ar piemērotiem dezinfekcijas šķīdumiem piesūcinātus paklājus;

63.5. visas personas, kurām ir bijusi saskare ar meža cūkām, veic higiēnas pasākumus cūku mēra ierosinātāja izplatīšanās samazināšanai. Šīm personām nav atļauts ienākt cūku novietnē;

63.6. cūkas, kas rada aizdomas par saslimšanu ar cūku mēri, un visas ar cūku mēri inficētās cūkas laboratoriski izmeklē;

63.7. novietnē nav atļauts ienest nošautu meža cūku daļas vai to līķus, vai jebkādu citu inficētu materiālu vai priekšmetu, kas var būt infekcijas slimības izplatītājs;

63.8. no novietnes un karantīnas teritorijas nav atļauts izvest cūkas, to spermu, embrijus vai olšūnas tirdzniecībai ar Eiropas Savienības dalībvalstīm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

64. Karantīnas teritorijā saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām organizē visu nošauto un atrasto beigto dzīvnieku laboratorisko izmeklēšanu, lai noteiktu cūku mēra ierosinātāja klātbūtni. Līķus un medījumus, kuru laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir pozitīvi, kā arī cilvēku uzturā neizmantojamus produktus pārstrādā kā augsta riska materiālus dienesta amatpersonas uzraudzībā. Medījumus, kuru laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir negatīvi, pēc apstrādes, kas garantē slimības ierosinātāja iznīcināšanu, atļauts izmantot cilvēku uzturā paredzētu produktu ražošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

65. Cūku mēra vīrusa izolātu saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību pakļauj ģenētiskai tipizācijai.

66. Karantīnas teritorijā medības organizē ar dienesta amatpersonas piedalīšanos. Karantīnas teritorijā nomedītajām meža cūkām vai atrastajām beigtajām meža cūkām nav atļauts veikt eviscerāciju, ādas novilkšanu vai citas darbības, kuras var radīt infekcijas slimības izplatīšanās draudus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

67. Pēc meža cūkas nomedīšanas dienesta amatpersona dezinficē to vietu, kur gulējis nošautais dzīvnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

68. Ja cūku mēra karantīnas teritorija skar kaimiņvalsts teritoriju, abu valstu kompetentās iestādes vienojas par sadarbību slimības apkarošanas pasākumu īstenošanā.

XI. Mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas kārtība

69. Mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas laikā ievēro šādu vispārēju kārtību:

69.1. mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas pasākumus veic pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā, izmantojot Latvijā reģistrētos produktus;

69.2. dezinfekcijas līdzekļus lieto noteiktā koncentrācijā, lai iznīcinātu cūku mēra ierosinātāju;

69.3. dezinfekcijas līdzekļu iedarbīgumu pārbauda katru reizi pirms lietošanas, ja, līdzekļus ilgstoši glabājot, zūd to efektivitāte;

69.4. dezinfekcijas un dezinfekcijas līdzekļus izvēlas, ņemot vērā dezinficējamo objektu virsmas un dezinfekcijai pakļautās platības īpašības;

69.5. mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinfekcijas līdzekļus lieto saskaņā ar ražotāja ieteikumiem;

69.6. dezinfekcijas līdzekļu lietošanas laikā:

69.6.1. līdzekli izsmidzina uz dezinficējamā objekta tā, lai nodrošinātu dezinfekcijas līdzekļa caursūkšanos (īpaši, ja dezinficē pakaišus, mēslus un vircu);

69.6.2. pirms dezinfekcijas grīdu, rampas, pārejas, sienas un virsmas rūpīgi mazgā un tīra, izmantojot īpaši paredzētus līdzekļus;

69.6.3. pēc virsmu tīrīšanas un mazgāšanas saskaņā ar ražotāja ieteikumiem dezinfekcijas līdzekļus uzklāj un atstāj uz minimālās iedarbības laiku;

69.6.4. mazgāšanai izmantoto ūdeni apstrādā, lai nodrošinātu infekcijas slimības tālāku neizplatīšanos;

69.7. pēc virsmu mazgāšanas uz tām uzklāj dezinfekcijas šķīdumus, kurus izsmidzina, izmantojot spiediena iekārtas, lai attiecīgās virsmas pasargātu no atkārtotas piesārņošanas;

69.8. mazgā un dezinficē dezinfekcijas ekipējumu un piesārņotos priekšmetus, bet vienreizējās lietošanas priekšmetus iznīcina;

69.9. pēc dezinfekcijas pasākumu veikšanas nodrošina apstākļus, lai dezinficētās virsmas netiktu atkārtoti piesārņotas ar infekcijas slimības ierosinātāju;

69.10. veiktos mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinfekcijas pasākumus dokumentē novietņu vai transportlīdzekļu reģistrā. Reģistru kontrolē dienesta amatpersona.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 29.09.2009. noteikumiem nr.1116)

70. Novietņu mazgāšanas un dezinfekcijas laikā ievēro šādu īpašu kārtību:

70.1. veicot pirmreizējo mazgāšanu un dezinfekciju:

70.1.1. pēc dzīvnieku nogalināšanas uzstāda pagaidu dezinficēšanas ierīces, apkalpojošo personālu apgādā ar īpašu aizsargapģērbu, mazgāšanas līdzekļiem, iespēju nomazgāties (dušu), nodrošina ar instrumentiem un materiāliem lietotā ekipējuma attīrīšanai no piesārņojuma, dezinficējamajās telpās ventilācijai pārtrauc barošanas strāvas piegādi;

70.1.2. visus nogalināto dzīvnieku liķus dezinficē ar dezinfekcijas šķīdumu;

70.1.3. ja nogalināto dzīvnieku liķi tiek vesti uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu, izmanto noslēdzamus, ūdeni un taukus necaurīdīgus, dezinficējamus konteinerus;

70.1.4. pēc nogalināto dzīvnieku liķu aizvešanas uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu visas novietnes daļas un piesārņoto teritoriju dezinficē;

70.1.5. visus audus, asinis, kas apkārtējā vidē nokļuvušas nogalināšanas vai pēcnāves patoloģiskās izmeklēšanas laikā, priekšmetus, materiālus un palīg līdzekļus savāc un pārstrādā kopā ar nogalināto dzīvnieku liķiem kā augsta riska materiālus;

70.1.6. uz virsmām uzklātos dezinfekcijas līdzekļus atstāj vismaz uz 24 stundām;

70.2. veicot pēdējo mazgāšanu un dezinfekciju:

70.2.1. vircu, mēslus un pakaišus dezinficē saskaņā ar šo noteikumu 71.punktu;

70.2.2. netīrumus no visām dezinficējamām virsmām novāc, lietojot mazgāšanas līdzekļus, un pēc tam noskalo ar ūdeni;

70.2.3. pēc virsmu mazgāšanas ar ūdeni lieto dezinficējošus šķīdumus;

70.2.4. pēc septiņām dienām visas dezinficētās virsmas atkārtoti mazgā ar attiecīgiem šķīdumiem, skalo ar ūdeni, dezinficē un vēlreiz skalo ar ūdeni.

71. Pakaišu, mēslu un vircas dezinfekcijas laikā:

71.1. mēslus un pakaišus atļauts dezinficēt biotermiski, vispirms tos dezinficējot ar piemērotiem šķīdumiem un atstājot neskartus ne mazāk kā 42 dienas. Šos piesārņotos materiālus atļauts iznīcināt apkokot vai sadedzinot;

71.2. vircu glabā neskartu ne mazāk kā 42 dienas pēc pēdējās piesārņotās kravas atvešanas, izņemot

gadījumus, ja virca saskaņā ar pilnvarota veterinārārsta norādījumiem ir apstrādāta, nodrošinot vīrusa iznīcināšanu.

72. Brīvdabas novietnēs, ņemot vērā cūku turēšanas tipu un klimatiskos apstākļus, dienestam atļauts noteikt citu mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinfekcijas kārtību.

XII. Vakcinācijas kārtība cūku novietnēs

73. Pamatojoties uz epizootoloģiskajiem pētījumiem un gadījumā, ja cūku mēris turpina izplatīties cūku novietnēs, dienests pieņem lēmumu uzsākt cūku vakcināciju pret cūku mēri. Lēmumu par cūku vakcināciju pieņem, pamatojoties uz noteiktajiem kritērijiem (2.pielikums), un tas nedrīkst ietekmēt citu Eiropas Savienības dalībvalstu intereses. Lai uzsāktu vakcinācijas kampaņu, dienests nodrošina šādu prasību izpildi:

73.1. paziņo Eiropas Komisijai lēmumu par cūku vakcināciju un izstrādā vakcinācijas plānu;

73.2. nodrošina, lai visas vakcinētās cūkas pēc vakcinācijas kampaņas pabeigšanas tiktu nokautas vai iznīcinātas saskaņā ar šo noteikumu 75.1.apakšpunktā minētajām prasībām;

73.3. nodrošina, lai no vakcinētajām cūkām iegūtā gaļa tiktu apstrādāta saskaņā ar šo noteikumu 75.2.apakšpunktā minētajām prasībām.

74. Vakcinācijas uzsākšanai dienests izstrādā vakcinācijas plānu. Vakcinācijas plānu saskaņo ar Eiropas Komisiju un Pastāvīgo veterināro komiteju. Vakcinācijas plāna pamatojumā norāda šādu informāciju:

74.1. situācijas apraksts un vakcinācijas nepieciešamības pamatojums;

74.2. tā ģeogrāfiskā rajona apraksts, kurā paredzēts veikt vakcināciju, un cūku novietņu skaits šajā rajonā;

74.3. vakcinācijai pakļauto cūku skaits pa kategorijām;

74.4. vakcinācijā izmantojamās vakcīnas apraksts;

74.5. vakcinācijas kampaņas ilgums;

74.6. vakcinēto cūku identifikācija un reģistrācija;

74.7. cūku un no tām iegūto produktu pārvietošanas kontroles kārtība;

74.8. kritēriji, kas nosaka cūku vakcinācijas nepieciešamību vai visu cūku nokaušanu kontaktnovietnēs;

74.9. cita informācija, kas pamato vakcinācijas nepieciešamību. Cūku klīniskās un laboratoriskās izmeklēšanas rezultāti vakcinācijai pakļautajām cūkām vai vakcinācijas teritorijā esošajām cūkām, ja vakcinācijai tiek izmantota iezīmētā vakcīna.

75. Dienests kontrolē, lai vakcinācijas laikā tiktu nodrošināta šādu prasību izpilde:

75.1. nevienu cūku vai tās liķi nedrīkst pārvietot ārpus vakcinācijas teritorijas, izņemot gadījumus, ja:

75.1.1. ar dienesta amatpersonas atļauju cūkas pārvieto uz dienesta amatpersonas norādītu kautuvi tūlītējai nokaušanai vakcinācijas teritorijas robežās vai tās tuvumā;

75.1.2. ar dienesta amatpersonas atļauju cūkas pārvieto uz dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu pārstrādes uzņēmumu vai citu šim nolūkam piemērotu vietu, kur tās nokauj un liķus pārstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā;

75.2. no vakcinētām cūkām iegūtu svaigu cūkgaļu apstrādā (apstrādes process noris atsevišķi, garantējot infekcijas slimības ierosinātāja iznīcināšanu) vai normatīvajos aktos par gaļas un gaļas produktu marķēšanu noteiktajā kārtībā marķē ar īpašu marķējumu. Šīs darbības atļauts veikt ar dienestu saskaņotajos uzņēmumos. Pirms produktu pārvietošanas transportlīdzekļu kravas nodalījumu aizzīmogo;

75.3. cūku spermu, olšūnas un embrijus, kuri iegūti 30 dienas pirms vakcinācijas kampaņas uzsākšanas, atrod un iznīcina dienesta amatpersonas uzraudzībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

76. Šo noteikumu 75.punktā minētās prasības piemēro ne mazāk kā sešus mēnešus pēc vakcinācijas kampaņas pabeigšanas.

77. Šo noteikumu 76.punktā minētajā sešu mēnešu periodā:

77.1. seroloģiski pozitīvās cūkas no novietnes atļauts izvest uz kautuvi tūlītējai nokaušanai;

77.2. aizliegts iegūt spermu, olšūnas un embrijus no seroloģiski pozitīvām cūkām;

77.3. sivēnus, kuri iegūti no seroloģiski pozitīvām sivēnmātēm, atļauts nosūtīt:

77.3.1. uz kautuvi tūlītējai nokaušanai;

77.3.2. uz citu ar dienesta amatpersonu saskaņotu novietni, no kurienes tos nosūta uz kautuvi tūlītējai nokaušanai;

77.3.3. uz citu novietni, ja laboratorisko izmeklējumu laikā iegūti seroloģiski negatīvi rezultāti par cūku mēri.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

78. Šo noteikumu 75.punktā minētos ierobežojumus dienests atceļ, ja:

78.1. visas vakcinētās cūkas tiek nokautas un to gaļa tiek apstrādāta saskaņā ar šo noteikumu 75.2.apakšpunktā minētajām prasībām;

78.2. visas novietnes, kurās tika turētas vakcinētās cūkas, ir mazgātas un dezinficētas.

79. Pēc šo noteikumu 75.punktā minēto ierobežojumu atcelšanas dienests kontrolē, lai:

79.1. cūku ganāmpulka atjaunošana notiktu ne agrāk kā 10 dienas pēc visu vakcinēto cūku nokaušanas vai iznīcināšanas, novietnes mazgāšanas un dezinfekcijas;

79.2. pēc cūku ganāmpulka atjaunošanas vakcinācijas teritorijas novietnēs, kurās netika vakcinētas cūkas, dienesta amatpersona veiku cūku klīnisko izmeklēšanu un saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību ņemtu paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem par cūku mēra ierosinātāja klātbūtni ganāmpulkā;

79.3. pēc cūku ganāmpulka atjaunošanas vakcinēto cūku novietnēs dienesta amatpersona veiku cūku klīnisko izmeklēšanu un saskaņā ar slimību diagnostikas rokasgrāmatā noteikto kārtību ņemtu paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem par cūku mēra ierosinātāja klātbūtni ganāmpulkā. Šo klīnisko un laboratorisko izmeklēšanu uzsāk ne agrāk kā 40 dienas pēc cūku ganāmpulka atjaunošanas, un šajā laikā no novietnes nav atļauts izvest nevienu cūku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

80. Ja vakcinācijas kampaņas laikā tiek izmantota marķētā cūku mēra vakcīna, ievērojot attiecīgo Eiropas Komisijas lēmumu, var tikt noteikti izņēmumi attiecībā uz vakcinēto cūku gaļas marķēšanu, svaigas cūkgaļas izmantošanu un izplatīšanu, ja:

80.1. vakcinācijas plāns tiek saskaņots un iesniegts izskatīšanai Eiropas Komisijā pirms vakcinācijas kampaņas uzsākšanas;

80.2. tiek nosūtīta informācija, ko pieprasa Eiropas Komisija, kā arī ziņojums par vakcinācijas plāna ieviešanas gaitu, tās rezultātiem un epizootoloģiskās situācijas ziņojums;

80.3. Eiropas Komisija veic izpēti par vakcinācijas plāna ieviešanas rezultātiem Latvijā.

XIII. Vakcinācijas kārtība meža cūku populācijā

81. Pamatojoties uz epizootoloģiskajiem pētījumiem un gadījumā, ja cūku mēris turpina izplatīties meža cūku populācijā, dienests pieņem lēmumu uzsākt meža cūku vakcināciju pret cūku mēri.

82. Šo noteikumu 81.punktā minētajā gadījumā dienests izstrādā un nosūta saskaņošanai ar Eiropas Komisiju un Pastāvīgo veterināro komiteju cūku mēra vakcinācijas plānu. Vakcinācijas plānā pamato vakcinācijas nepieciešamību, norādot:

82.1. informāciju par slimības situāciju, kas apliecina nepieciešamību vakcinācijas kampaņu uzsākt;

82.2. ģeogrāfiskā rajona lielumu, kurā tiks vakcinētas cūkas. Šis rajons var būt tikai daļa no karantīnas teritorijas, kura noteikta saskaņā ar šo noteikumu prasībām;

- 82.3. vakcinācijai izmantojamo vakcīnu un vakcinācijas kārtību;
 - 82.4. īpašus pasākumus, lai nodrošinātu jauno dzīvnieku vakcināciju;
 - 82.5. vakcinācijas kampaņas ilgumu;
 - 82.6. aptuvenu vakcinējamo meža cūku skaitu;
 - 82.7. veicamos pasākumus, lai izvairītos no lielas meža cūku populācijas samazināšanas;
 - 82.8. veicamos pasākumus, lai izvairītos no vakcīnas vīrusa nokļūšanas mājas cūku ganāmpulkos;
 - 82.9. vakcinācijas kampaņas sagaidāmos rezultātus un parametrus, kas raksturo vakcinācijas efektivitāti;
 - 82.10. par vakcinācijas kampaņas norisi un izpildi atbildīgo institūciju;
 - 82.11. sistēmu, saskaņā ar kuru tiks regulāri nodrošināta vakcinācijas kampaņas rezultātu nosūtīšana ekspertu grupai izpētei;
 - 82.12. citus pasākumus vai informāciju, kas apliecina vakcinācijas nepieciešamību.
- (Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 22.09.2009. noteikumiem nr.1116)

83. Ja vakcinācijas teritorija ir tuvu citas Eiropas Savienības dalībvalsts robežai vai šī teritorija tiek noteikta citas dalībvalsts teritorijā, dienests sadarbojas ar šīs dalībvalsts kompetento iestādi vakcinācijas plāna izstrādē un īstenošanā.

84. Ziņojumu par vakcinācijas plāna norisi un rezultātiem kopā ar cūku mēra apkaršanas plānu meža cūku populācijā dienests ik pēc sešiem mēnešiem nosūta Eiropas Komisijai.

**XIV. Pasākumi statusa "oficiāli no cūku mēra brīva novietne",
"oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra
brīva valsts" iegūšanai un saglabāšanai**
(Nodaļa MK 15.05.2007. noteikumu nr.327 redakcijā)

85. Lai iegūtu statusu "oficiāli no cūku mēra brīva novietne", "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts", dienests veic attiecīgus pasākumus, nodrošinot šādu prasību izpildi:

- 85.1. statusu "oficiāli no cūku mēra brīva novietne" iegūst, ja novietnē pēdējo 12 mēnešu laikā:
 - 85.1.1. nav konstatēta cūku sugas dzīvnieku saslimšana ar cūku mēri;
 - 85.1.2. nav nevienas cūkas, kura ir vakcinēta pret cūku mēri;
 - 85.1.3. nav atļauta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija pret cūku mēri;
 - 85.1.4. divu kilometru rādiusā ap novietni cūku sugas dzīvniekiem nav konstatēts cūku mēris;
- 85.2. statusu "oficiāli no cūku mēra brīva valsts" iegūst, ja valstī pēdējo 12 mēnešu laikā:
 - 85.2.1. nav konstatēta cūku sugas dzīvnieku saslimšana ar cūku mēri;
 - 85.2.2. nav atļauta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija pret cūku mēri;
 - 85.2.3. novietnēs nav nevienas pret cūku mēri vakcinētas cūkas;
- 85.3. statusu "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" iegūst, ja attiecīgajā teritorijā pēdējo 12 mēnešu laikā:
 - 85.3.1. nav konstatēta cūku sugas dzīvnieku saslimšana ar cūku mēri;
 - 85.3.2. nav atļauta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija pret cūku mēri un šo cūku vakcinācija pret cūku mēri netiek veikta;
 - 85.3.3. novietnēs nav nevienas pret cūku mēri vakcinētas cūkas.

86. Statusu "oficiāli no cūku mēra brīva novietne" piešķir dienests, bet statusu "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts" piešķir Eiropas Komisija.

87. Uz statusa "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts" piešķiršanu var pretendēt, ja:

- 87.1. valstī pēdējo 12 mēnešu laikā nav konstatēts cūku mēris un šajā laikposmā ir aizliegta un netiek veikta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija pret cūku mēri;

87.2. teritorijā ne mazāk kā trīs mēnešus līdz statusa piešķiršanai tiek izpildīti šo noteikumu 87.1.apakšpunktā minētie nosacījumi;

87.3. cūku mēra skartajā teritorijā piemēro šādus apkarošanas pasākumus:

87.3.1. aizliedz cūku sugas dzīvnieku pārvadāšanu uz teritoriju, kas ir brīva no cūku mēra;

87.3.2. aizliedz tādu cūku sugas dzīvnieku ievietošanu novietnēs, kuru izcelsmes novietne atrodas teritorijā, kas nav oficiāli brīva no cūku mēra;

87.3.3. atļauj vakcinētu cūku sugas dzīvnieku pārvietošanu uz tāda paša dzīvnieku veselības statusa novietni vai uz kautuvi tūlītējai nokaušanai.

88. Ja Latvijā apstiprināts cūku mēra uzliesmojums un tiek zaudēts statuss "oficiāli no cūku mēra brīva novietne", "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts", dienests izstrādā cūku mēra apkarošanas plānu, kuru saskaņo ar Eiropas Komisiju. Cūku mēra apkarošanas plānu izstrādā uz sešiem gadiem, un tajā nosaka:

88.1. visu audzēšanai un pavairošanai paredzēto cūku sugas dzīvnieku vakcinācijas aizliegumu;

88.2. ierobežojumus nobarojamo cūku sugas dzīvnieku vakcinācijai pirmos divus gadus pēc cūku mēra apkarošanas plāna spēkā stāšanās. Turpmākajos četros gados nosaka visu nobarojamo cūku sugas dzīvnieku vakcinācijas aizliegumu;

88.3. pasākumus cūku mēra diagnostikai cūku mēra apkarošanas plāna darbības teritorijā;

88.4. pasākumus, resursus, tai skaitā finanšu resursus (Zemkopības ministrijai kārtējam gadam piešķirtie valsts budžeta līdzekļi, līdzekļi neparedzētiem gadījumiem, Eiropas Savienības budžeta līdzekļi slimības kontroles un apkarošanas pasākumos radušos zaudējumu atmaksai Eiropas Savienības dalībvalstīm), ierobežojumus un laika periodus, lai sasniegtu statusu "oficiāli no cūku mēra brīva novietne", "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts".

89. Cūku mēra apkarošanas plānu dienests sagatavo, ņemot vērā slimības izplatību reģionālajā vai valsts mērogā. Ja cūku mēri iespējams lokalizēt, cūku mēra apkarošanas plānu izstrādā, ievērojot reģionālās īpatnības, un pasākumus attiecina tikai uz konkrētu reģionu.

90. Dienests ziņo Eiropas Komisijai par:

90.1. ikgadējiem izdevumiem saistībā ar cūku mēra apkarošanu, norādot izdevumu sadalījumu par pēdējiem trim gadiem;

90.2. prognozējamiem ikgadējiem izdevumiem.

91. Ja pēc sešu gadu perioda, kurā ir spēkā cūku mēra apkarošanas plāns, valsts nav atguvusi statusu "oficiāli no cūku mēra brīva novietne", "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra brīva valsts", dienests sagatavo jaunu cūku mēra apkarošanas plānu. Kopējais cūku mēra apkarošanas plāna darbības laiks nepārsniedz 10 gadus.

92. Jaunajā cūku mēra apkarošanas plānā nosaka testēšanas metodes, izmeklējumu kārtību, skaitu un šādus pasākumus:

92.1. teritorijā, kur vakcinācija pret cūku mēri tiek veikta ilgāk par vienu gadu:

92.1.1. reprezentatīvā novietņu daudzumā (daudzums, kas raksturo slimības epizootoloģisko situāciju noteiktā teritorijā) cūkas un nevakcinētus sivēnus, iegūtus no vakcinētām sivēnmātēm, seroloģiski izmeklē;

92.1.2. sivēnus sešus mēnešus novēro, lai noteiktu cūku mēra vīrusa klātbūtni;

92.1.3. nosaka datumu, kad tiek aizliegta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija, ja šo noteikumu 92.1.2.apakšpunktā minētajiem sivēniem nav atklāta cūku mēra vīrusa klātbūtne organismā;

92.2. teritorijā, kur vakcinācija pret cūku mēri tiek veikta mazāk par vienu gadu:

92.2.1. nosaka vakcinācijas kampaņas sākšanās laiku;

92.2.2. aptuveno datumu, kad tiks īstenoti šo noteikumu 92.1.1., 92.1.2. un 92.1.3.apakšpunktā minētie pasākumi;

92.3. teritorijā vai valstī, kur ir pārtraukta cūku sugas dzīvnieku vakcinācija pret cūku mēri, bet nav atgūts statuss "oficiāli no cūku mēra brīva novietne", "oficiāli no cūku mēra brīva teritorija" vai "oficiāli no cūku mēra

brīva valsts" nosaka:

92.3.1. kārtību, kādā tiks veikta cūku sugas dzīvnieku ganāmpulku (audzēšanai, nobarošanai, pavairošanai) izlases veida kontrole, šo ganāmpulku skaitu un kontroles metodes;

92.3.2. kopējo cūku sugas dzīvnieku izmeklējumu skaitu gadā un apraksta tos;

92.3.3. kautuvē veikto cūku sugas dzīvnieku seroloģisko izmeklējumu skaitu gadā.

93. Dienests informē Eiropas Komisiju par ikgadējiem prognozējamiem izdevumiem jaunā cūku mēra apkarošanas plāna izpildei.

94. Dienests pārskata un maina cūku mēra apkarošanas plānu, ja mainās epizootoloģiskā situācija valstī vai cūku mēris sāk strauji izplatīties.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Atsauce MK 15.05.2007. noteikumu nr.327 redakcijā)

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1980.gada 11.novembra Direktīvas 80/1095/EEK, kas nosaka, kā Kopienas teritorijā izskaust un nepieļaut klasisko cūku mēri;

2) Padomes 2001.gada 23.oktobra Direktīvas 2001/89/EK par Kopienas pasākumiem klasiskā cūku mēra kontrolei.

Ministru prezidents

I.Emsis

Zemkopības ministrs

M.Roze

1.pielikums
Ministru kabineta
2004.gada 30.novembra
noteikumiem Nr.991

Kritēriji, kas nosaka cūku nogalināšanu kontaktnovietnēs

1. Klīniskās pazīmes norāda uz cūku mēra klātbūtni ganāmpulkā.

2. Cūku pārvietošana no cūku mēra uzliesmojuma vietas uz kontaktnovietni pēc vīrusa nonākšanas inficētajā novietnē.

3. Kontaktnovietne atrodas teritorijā, kurā ir liels cūku blīvums.

4. Iespējamā vīrusa izplatīšanās no cūku mēra uzliesmojuma vietas pirms cūku mēra apkarošanas pasākumu uzsākšanas.

5. Kontaktnovietne atrodas 500 metru rādiusā no cūku mēra uzliesmojuma vietas (šis attālums var tikt palielināts, ja kontaktnovietne atrodas teritorijā, kur ir liels cūku blīvums).

6. Kontaktnovietnes tuvums vairāk nekā vienai cūku mēra uzliesmojuma vietai.

7. Cūku skaits cūku mēra uzliesmojuma vietā un/vai kontaktnovietnē.

Zemkopības ministrs

M.Roze

Kritēriji, kas nosaka cūku vakcināciju novietnēs

1. Cūku mēra uzliesmojumu skaits iepriekšējo 10–20 dienu laikā.
2. Novietnes lokalizācijas vieta (novietne atrodas teritorijā, kur ir liels cūku blīvums).
3. Cūku mēra uzliesmojuma iespējamība divu vai vairāku nākamo mēnešu laikā.
4. Ierobežotas iespējas pārstrādāt augsta riska materiālus.

Zemkopības ministrs

M.Roze

© A/s Exigen Services Latvia, 1998 - 2010. Visas tiesības aizsargātas